بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت تحقیقات و فناوری

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

شیوه نامه قوانین انتشار نشریات دانشگاه علوم پزشکی قزوین

گروه اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی– دفتر مجلات

تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۴/۱

شیوه نامه قوانین انتشار نشریات دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۱- پس از بررسی درخواست نشریه مبنی بر اعطای رتبه علمی پژوهشی و در صورت تأیید کمیسیون، به نشریه مذکور رتبه علمی- پژوهشی درجه سه به مدت یک سال اعطا می‌شود. نشریه مذکور پس از انتشار سه شماره دیگر می‌تواند درخواست تمدید و یا ارتقای رتبه علمی- پژوهشی نماید. سپس این درخواست در کمیسیون بررسی و در صورت تأیید، کمیسیون می‌تواند به نشریه مذکور رتبه علمی- پژوهشی درجه یک، دو یا سه به مدت حداکثر سه سال دیگر اعطا نماید.

۲- امکان اعطای رتبه مشروط پس از انتشار یک شماره از نشریه: در صورتی که نشریه‌ای دارای مجوز انتشار از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و موافقت اصولی اولیه از کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور باشد، می‌تواند پس از انتشار یک شماره نسبت به درخواست رتبه علمی- پژوهشی اقدام نماید.

۳- دانشگاه، انجمن یا نهاد متقاضی تعیین رتبه باید قبل از درخواست نسبت به انتشار حداقل یک شماره از نشریه اقدام کرده باشد، بیش از شش‌ماه ازانتشار آخرین شماره آن نگذشته باشد و تسلسل آن حفظ شده باشد.

۴- دفتر نشریه موظف است قبل از درخواست اعطای رتبه علمی- پژوهشی، چکیده و متن کامل مقالات منتشر شده را بر اساس استاندار های‌مورد تأیید کمیسیون به صورت آنلاین در پایگاه مربوط به خود قرار داده و امکان "ارایه آنلاین" مقالات را نیز فراهم کرده باشد.

۵- سیاست اصلی کمیسیون انتشار نشریات به صورت online است به نحوی که این موضوع در تمدید رتبه و امتیاز نشریات تاثیر زیادی داشته باشد. نشریاتی که نسخه الکترونیکی آنهازیاد مورد استفاده قرار گیرد در صورت تمایل می‌توانند به صورت چاپی هم منتشر گردند.

۶- سایت اختصاصی: نشریات موظف هستند یک سایت اختصاصی مربوط به خود داشته باشند. به علاوه تمامی نشریات دارای رتبه علمی- پژوهشی ملزم گردیدهاند وب‌سایت و نرمافزار نشریه خود را به گونه‌ای طراحی نمایند که اولاً چکیده مقالات آنهادر قالب XML مورد تأیید کمیسیون تنظیم گردد، به نحوی که این چکیده ها به صورت خودکار قابلیت انتقال به بانک اطلاعات مرکزی واقع در معاونت تحقیقات و فنآوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را داشته باشند، ثانیاً متن کامل مقالات خود را به صورت PDF تنظیم و روی وب‌سایت خود قرار دهند. فقط در صورت وجود این امکان نشریه برای اخذ یا تمدید رتبه علمی-پژوهشی مورد بررسی قرار خواهد گرفت . در صورتی که نشریه‌ای برای فراهم نمودن دسترسی الکترونیکی به چکیده و متن کامل مقالات نیاز به کمک فنی و آموزشی داشت؛ کمیسیون اقدامات لازم را در این زمینه به عمل می‌آورد.

۷- در صورتی که نشریه‌ای در نمایه های نوع اول ایندکس شده باشد رتبه علمی- پژوهشی نیز به آن تعلق خواهدگرفت و در غیر این صورت با توجه به اساسنامه و دستورالعمل‌های کمیسیون و همچنین نظر کمیته های تخصصی عمل خواهد شد.

۸- انتشار مقالات به محض آماده شدن، به صورت الکترونیکی به شیوه BMC مشروط به رعایت تمام شرایط انتشار با تأیید کمیسیون بلامانع است. نشریاتی که تصمیم دارند فقط به صورت الکترونیکی منتشر شوند جهت الکترونیکی شدن لازم است مجوز لازم را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت نمایند.

۹- نشریات الکترونیکی ملزم به رعایت تمامی شرایط ذکر شده برای نشریات چاپی‌هستند.

۱۰- درج عبارت رتبه علمی- پژوهشی روی جلد مستلزم صدور حکم کتبی از طرف کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور است. نشریاتی که حائز رتبه شناخته می‌شوند بایستی رتبه علمی خود را در بالا و گوشه چپ جلد به طور مورب درج نمایند. لذا از درج عبارت (مجله علمی-پژوهشی) قبل از کسب رتبه علمی- پژوهشی اجتناب گردد.

۱۱- شرایط انتشار ویژه‌نامه

- تمامی نشریات در صورت رعایت ساختار علمی و روند ارزیابی و بررسی مقالات، می‌توانند هر سال یا به ازای هر ۴ شماره یک ویژه‌نامه به زبان مصوب نشریه منتشر نمایند. شرط داشتن ویژه‌نامه، انتشار به موقع نشریه با رعایت دوره تناوب آن می‌باشد.
- ویژه‌نامه شامل مقاله هایی می‌شود که همانند مقاله های‌مندرج در مجله اصلی (مادر) مسیر داوری و تأیید مسؤولین نشریه را طی کرده باشد.
- ویژه‌نامه از اعتبار نشریه اصلی‌برخوردار می‌باشد.
- تعداد مقالات مندرج در ویژه‌نامه نباید از میانگین مقالات منتشر شده در طی یک سال گذشته نشریه تجاوز نماید.

۱۲ – شرایط انتشار آگهی تبلیغاتی

- چاپ آگهی در نشریات مصوب، مشروط به رعایت ضوابط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بلامانع می‌باشد. ضمناً اگر در یک شماره از نشریه در مورد دارو، وسیله یا محصولی، مقاله‌ای چاپ شود در همان شماره نباید در زمینه آن محصول، آگهی چاپ شود. چاپ آگهی‌سمینار و کنگره های علمی نیز در نشریات مصوب بلامانع است.

۱۳- زبان نشریات

- نشریات می‌توانند به یکی از زبان های زیر منتشر شوند:

. نشریه به زبان فارسی: به نشریه‌ای اطلاق می‌شودکه علاوه بر رعایت ساختار مجلات علمی، متن کامل مقالات و چکیده آنها به زبان فارسی چاپ شوند.

. نشریه به زبان فارسی- انگلیسی: به نشریه‌ای اطلاق می‌شود که علاوه بر رعایت ساختار مجلات علمی، متن کامل مقالات، به زبان فارسی منتشر شده وهر مقاله، علاوه بر چکیده فارسی، چکیدهای نیز به زبان انگلیسی داشته باشد.

· نشریه به زبان انگلیسی- فارسی: به نشریه‌ای اطلاق می‌شود که علاوه بر رعایت ساختار مجلات علمی، متن کامل مقالات، به زبان انگلیسی منتشر شده و هر مقاله، علاوه بر چکیده انگلیسی، چکیدهای نیز به زبان فارسی داشته باشد.

· نشریه به زبان انگلیسی: به نشریه‌ای اطلاق می‌شود که علاوه بر رعایت ساختار مجلات علمی، متن کامل مقالات و چکیده آنها، به زبان انگلیسی چاپ شوند.

- نشریه نمی‌تواند بخشی از مقالاتش به زبان فارسی و بخشی به زبان انگلیسی باشد.

- لازم است مقالات انگلیسی و فارسی هر دو دارای حداقل استانداردهای کیفیت و شرایط لازم مورد تأیید کمیسیون بوده و این موضوع در ارزیابی های نشریه مورد توجه قرار خواهدگرفت.

- نشریات عمومی و اختصاصی می‌توانند به زبان انگلیسی منتشر شوند.

- نشریات می‌توانند با زبان خارجی دیگری به جز زبان انگلیسی منتشر شوند.

- متن کامل مقالات فارسی و انگلیسی منتشر شده در وب‌سایت (Journal Electronic) و چاپ شده در مجله(Journal Paper Based)، باید کاملاً مطابق یکدیگر باشند.

۱۴- در صورتی که مقاله‌ای در یک نشریه انگلیسی منتشر شده باشد، نمی‌تواند در نشریه مصوب فارسی که دارای چکیده انگلیسی می‌باشد مجدداً منتشر شود.

۱۵- انتشار مجدد ترجمه فارسی مقالات انگلیسی که قبلاً در نشریات انگلیسی زبان منتشر شده اند بلامانع است، به شرط آنکه ترجمه فارسی، چکیده انگلیسی نداشته باشد و موضوع ترجمه بودن مقاله در نشریه فارسی در اول مقاله با ذکر نشانی مقاله اصلی مشخص شود، اگرچه این مقاله جزو مقالات Original آن نشریه محسوب نمی‌شود

۱۶- درهرشماره از نشریه، ازهرنویسنده، حداکثر ۲ مقاله قابل چاپ است.

۱۷- در مورد پذیرش و چاپ مقالاتی که تنهااز اسم خلیج استفاده می‌نمایند مصوب شد زمانی که در متن مقاله از کلمه "خلیج" به جای خلیج فارس استفاده شود مقاله مذکور پس از اصلاح منتشر شود، اما اگر علت استفاده از کلمه خلیج به خاطر اسم مؤسسه‌ای با این نام باشد، مثلاً فرستنده مقاله از دانشگاه خلیج باشد، انتشار آن مانعی ندارد.

۱۸- نام نشریه متناسب با محتوای علمی آن باشد. در صورتی که نام نشریه موضوع نشریه را به طور واضح مشخص نمی‌کند می‌بایست در زیر

آن با یک عبارت توضیح داده شود مثلاً (بینا) مجله چشم پزشکی.

۱۹- نام مرکز دانشگاهی یا مؤسسه علمی روی جلد به طور کامل و صحیح نوشته شود.

۲۰- اهم اطلاعات کتابشناسی شامل شماره، دوره، سال و وضعیت نشر (ماهنامه، فصلنامه و غیره) است جهت احراز رتبه علمی-پژوهشی لازم است تسلسل انتشار رعایت شود و از آخرین شماره ارسالی بیش از ۶ ماه نگذشته باشد.

۲۱- ترکیب مسؤولین نشریه عبارت است از مدیر مسؤول، سردبیر (بعضاً معاون سردبیر)، مدیر اجرایی و اعضای هیات‌تحریریه، داوران، تایپیست و ویراستار ادبی (فارسی و انگلیسی). شرایط لازم و وظایف هر یک از این اعضاء جهت اعطای رتبه علمی-پژوهشی به نشریه همانند شرایط ذکر شده در دستورالعمل اعطای موافقت اصولی می‌باشد. درج نام مسؤولین نشریه در صفحه اول نشریه الزامی می‌باشد.

۲۲- انجام ویراستاری علمی توسط متخصص موضوعی و با هدف جلوگیری از درج مطالب نادرست و غیرعلمی در متن مقاله انجام می‌گیرد. ویراستاری ادبی توسط افراد مجرب و باهدف آرایش و پیرایش جملات و عبارات، نحوه پاراگراف‌بندی، استفاده از علایم و غیره انجام می‌گیرد.

۲۳- آدرس نشریه شامل آدرس کامل پستی، شماره تلفن، نمابر و پست الکترونیکی می‌باشد که لازم است در نشریه درج گردد.هرگونه تغییر در آدرس و شماره تلفن باید بلافاصله در شماره جدید اعمال گردد.

۲۴- راهنمای نحوه ارسال مقالات در تمامی شماره های نشریه به طور خلاصه و جامع در یک الی سه صفحه درج گردد.

۲۵- طرح روی جلد متناسب با موضوع نشریه باشد.

۲۶- درج هرگونه آرم اختصاصی دانشگاهی یا مراکز علمی روی جلد با اجازه کتبی بالاترین مقام آن مرکز باشد.

۲۷- درج آدرس کامل نشریه در قسمت پایین و یا بالای تمام صفحات مقالات آن نشریه الزامی می‌باشد.

۲۸ - از فونت مناسب در بخش های مختلف یک مقاله استفاده گردد و این موضوع درهمه مقالات به همان صورت رعایت گردد. مثلاً فونت مربوط به فهرست منابع و مراجع کوچکتر از متن مقاله انتخاب شود.

۲۹- در صفحه‌آرایی دقت گردد که شروع هر مقاله از صفحه جدید و ترجیحاً از صفحه فرد باشد. کادربندی صفحات رعایت شده و تصاویر در اندازه مطلوب و یکنواخت در محل مناسب آورده شود. از گنجاندن جداول و تصاویر مربوط به (یافته ها) در متن (بحث) یا سایر بخش های مقاله اجتناب شود. از هدر رفتن فضای خالی در بین صفحات خودداری شود و حواشی خالی صفحه در حداقل اندازه ممکن در نظر گرفته شوند.

۳۰- کیفیت چاپ مجله مناسب باشد به طوری که کلمات واضح و خوانا باشند و خواننده را در درک راحت و سریع مطالب دچار اشکال نکند. همچنین کیفیت تصاویر مقالات نیز مطلوب باشد.

۳۱- جهت احراز رتبه علمی-پژوهشی لازم است هر شماره مجله (اعم از فصلنامه، دوماهنامه، ماهنامه و ویژه‌نامه)، حداقل دارای ۸ مقاله باشد

و بیش از ٪۶۰ این مقالات، تحقیقی اصیل باشند.

تبصره: مقالات گزارش موردی، مروری و ترجمه، پژوهشی محسوب نمی‌شوند. ضمناً در حال حاضر بسیاری از پژوهش هایی که در مجلات علوم پزشکی کشور به چاپ می‌رسند از نوع توصیفی و با استفاده از نظام ثبت اطلاعاتی بوده و بدون تحلیل کاربردی مناسب ارایه می‌شوند.

۳۲– تجهیزات و امکانات لازم مربوط به ماده ۶ بند ۲ اساسنامه

- دارا بودن حداقل یک اتاق در مکان مناسب به مساحت کافی
- تجهیزات
- رایانه و لوازم جانبی - تلفن و فاکس
- ملزومات اداری
- امکان اتصال به اینترنت

۳۳– ساختار مقاله

- یک مقاله پژوهشی به ترتیب دارای بخش های زیر است:
- عنوان مقاله باید مختصر و مفید باشد.
- نویسندگان، نویسنده مسؤول

. زیر عنوان مقاله، اسم کامل، درجه و رتبه تحصیلی و اطلاعات علمی مربوط به نویسندگان به طور کامل،نشانی پست الکترونیکی و نمابر نویسنده درج شود.

- بهتر است مدرک علمی نویسنده به صورت, MD, PhD, MSc BS در جلوی نام نویسنده عنوان گردد.
- نویسنده مسؤول (Corresponding Author) با علامت * متمایز شود و به زیرنویس صفحه اول ارجاع گردد.
- هدف : شامل سؤال اصلی و هدف از انجام مطالعه است.
- روش کار: شامل روش (Design) مطالعه، نحوه نمونه‌گیری، مشخصات نمونه‌های شرکت‌کننده در مطالعه، محل انجام مطالعه و توضیح پیامد مورد مطالعه است.
- نتایج: شامل خلاصه اطلاعات و داده ها است.
- بحث و نتیجه‌گیری: شامل خلاصه‌ای از یافته و تفسیر و شرح نتایج. بحث و نتیجه‌گیری ترجیحاً ساختاریافته باشد و در آن خلاصه‌ای از نتایج، مقایسه نتایج مطالعه با نتایج مطالعات مشابه، نقاط قوت و ضعف مطالعه، توضیح کاربرد احتمالی نتایج برای ارایه خدمات و تحقیقات در آینده و نتیجه نهایی (Conclusion) توضیح داده شود.

• از لحاظ مفهوم، لازم است چکیده فارسی و انگلیسی معادل هم باشند و در چکیده انگلیسی مجلات با زبان فارسی-انگلیسی، عنوان مقاله و شناسنامه نویسندگان نیز برگردان انگلیسی شده باشد. در پایان چکیده تعداد ۳ تا ۱۰ کلیدواژه ذکر گردد. ضمناً مجلات انگلیسی- فارسی زبان نیزلازم است دارای چکیده مقالات به زبان فارسی و با شرایط ذکر شده در بالاباشند.

• در نشریات فارسی- انگلیسی لازم است منابع نیز به زبان انگلیسی ترجمه و در پایان چکیده انگلیسی مجدداً ارایه شوند.

چکیده مقالات گزارش مورد (case report)

– شامل کمتر از ۱۲۵ کلمه و عناوین زیر باشد.

– زمینه یا سابقه: دلیل انتخاب مورد وهدف از مطالعه آن را توضیح می دهد.

– مورد: شامل خلاصه‌ای از نتایج بالینی، اختلالات آزمایشگاهی مهم، روش درمان و نتیجه حاصله از درمان می‌باشد.

چکیده یک مقاله مروری

– اکثراً سازمان نیافته است و لازم است از ۲۵۰ کلمه کمتر باشد و در صورت سازمان‌یافته بودن از ۳۰۰ کلمه کمتر باشد و شامل عناوین زیر است.

– هدف: که شامل هدف و منظور از مرور مقالات می‌باشد.

– روش انتخابی برای مطالعه: که شامل تعداد مطالعات انجام شده و معیار انتخاب می‌باشد.

– نتایج: که شامل جمع‌بندی اطلاعات و ارتباط میان جملات و یکپارچگی نتایج و نتایج به دست آمده از مرور مقالات است.

– نتیجه‌گیری: شامل نتیجه‌گیری اولیه و کاربردهای بالینی از مطالب ارایه شده در مقاله موردنظر می‌باشد.

- کلیدواژه

- مقدمه

- مواد و روش

- نتایج

• نتایجی که شامل چند نکته اطلاعی برای خواننده جهت ارزیابی تحقیق هستند باید در جداول و تصاویر نشان داده شوند و خلاصه آن ها در متن باشد.

• زمانی که به یک شکل یا جدول ارجاع می‌شود جدول (Table) و شکل (Figure) با حرف بزرگ نوشته شود. متن قسمت نتایج مختصر و واضح باشد و برای خواننده چکیدهای از جداول و اشکال را بیان کند.

- اگر تعداد کمی یافته و یا یک نتیجه ساده وجود دارد، بهتر است به جای جدول و شکل نتایج به صورت متن نوشته شوند.

- بحث

- ترجیحاً ساختاریافته باشد.
- بر روی مباحث مهم و جدید مطالعه تأکید شود.
- داده ها یا دیگر موارد ارایه شده در مقدمه یا نتایج با جزییات در قسمت بحث تکرار نشود.
- مروری بر مقالات در این بخش گنجانده شود و نتایج مطالعه با نتایج مطالعات قبلی مقایسه گردد.
- فرضیه های جدید را بیان کند.
- پیشنهاد داشته باشد.
- تعبیر و تفسیر خود را از قسمت نتایج توضیح دهد.
- نتایج به دست آمده با نتایج پیش‌بینی شده مقایسه شود.

- نتیجه‌گیری

- شامل نتیجه‌گیری نهایی باشد.

- تشکر و قدردانی

- از کسانی که به صورت مادی و معنوی (کمک فنی، نوشتاری و غیره) نویسندگان را یاری کرده اند قدردانی شود. حتی‌الامکان علت قدردانی از افراد و نقشی که آنها ایفاد نمودهاند به اختصار ذکر شود.

- منابع

- تنظیم منابع می‌بایست مطابق استاندارد بین‌المللی باشد.

- جداول و اشکال

- تمام جداول و اشکال در یک چهارچوب منسجم و مطابق با متن باشد.
- از تصاویر، نمودار ها و جداول مناسب استفاده شود. از ارایه جداول و تصاویر اضافی خودداری شود. برای مثال جدولی که صرفاً دارای یک ردیف است و یا نموداری که نشان دهنده دو نسبت آماری می‌باشد، اضافی محسوب می‌شوند چون موارد فوق را می‌توان در متن طی یک الی دو سطر ارایه نمود. گاه نویسندگان برای صحه نهادن به انجام مراحل تحقیق خود تصاویری ارایه می‌کنند که اضافی محسوب می‌شوند و در ارایه نتایج هیچ نقشی ندارند. مثلاً تصویر کشته شده جانور بعد از انجام آزمایش. به طور کلی بسیاری از صاحب‌نظران بر این عقیده اند که تعداد تصاویر، نمودارها و جداول یک مقاله محدود بوده و بیش از یک عدد به ازاء هر۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ کلمه (معادل سه تا چهار صفحه

A۴) نباشند. اگرچه بقیه نمودارها و جداول می‌تواند به صورت ضمیمه مقاله ارایه گردد.

- لازم است تصاویر، جداول و نمودارها خودکفا، دارای شماره، عنوان کامل، واضح و دارای زیرنویس بوده و با دست کشیده نشده باشند. در جداول هیچ خانه خالی، بدون توضیح نباشد. لازم است تصاویر به حدی واضح باشند که‌نتایج اشاره شده در عنوان و یا متن مقاله قابل مشاهده باشند و در مواردی که مناسب است تصویر رنگی باشد. تصاویر در مواردی باید اصل باشند، مثلاً ارایه تصویر بازسازی شده کامپیوتری یک منحنی الکتروفورز صحیح نیست و اصل تصویر ارایه گردد. به علاوه: استنباط معنی یک جدول یا شکل بدون رجوع به متن امکان‌پذیر باشد.

- جداول به ترتیب در طول مقاله شماره‌گذاری شود.

- هرجدول یک عنوان داشته باشد (بالای جدول) که موضوع جدول را توضیح دهد. هر نمودار نیز دارای عنوان (زیر نمودار) باشد که موضوع نمودار را توضیح دهد.

- هر شکل یک عنوان داشته باشد.

- جداول و اشکال می‌توانند در صفحات جداگانه چاپ شوند به شرطی که ترتیب ارجاع مشخص باشد.

- اصول اخلاقی

- نام بیمار ذکر نشود.

- در صورت درج تصویر، چشم بیمار پوشانده شود و رضایت‌نامه دریافت گردد.

- در صورت کار با حیوانات آزمایشگاهی قوانین مراقبت و استفاده از حیوانات آزمایشگاهی رعایت شود.

- رعایت Copyright در ارایه اطلاعات از سایر منابع. مثلاً در زیرنویس تصویری که از یک منبع دیگر برگرفته شده باید کسب اجازه در ارایه تصویر مذکور از صاحب حقیقی یا حقیقی یا حقوقی آن عنوان گردد.

- برای مطالعاتی که نیاز به مجوز کمیته اخلاق پزشکی می‌باشد لازم است مجوز مذکور قبل از انجام مطالعه، اخذ شده باشد و این موضوع در مقاله مورد اشاره قرار گیرد.

- ثبت مطالعات کارآزمایی بالینی قبل از انتشار در نشریات و قبل از شروع به کار در کمیته کشوری ثبت کارآزمایی بالینی الزامی می‌باشد.

- اصول آماری

- روش آماری با جزییات کافی توصیف شود.

- در صورت امکان، کشفیات عددی و علایم صحیح خطای اندازه‌گیری ذکر شود.

۰درصورت امکان به صورت فرضیه‌های آماری نباشد (مثلاً استفاده از مقادیر P).

- عوارض درمان مشخص شود.

- افراد خارج شده از آزمون مشخص باشند.
- نوع برنامه کامپیوتری استفاده شده مشخص باشد.
- توضیح آزمون استفاده شده به صورت خلاصه و در عین حال جامع و به گونه‌ای انجام شود که توسط خواننده، هدف قابل فهم باشد.

- قواعد کلی

- نتایج مطالعه به صورت زمان گذشته توضیح داده شوند.
- نتایج استفاده شده از سایر مقالات به زبان حال نوشته شوند.
  - آزمایشاتی که قصد انجام آن وجود دارد به زبان آینده درج شوند.

- قالب و شکل یک مقاله گزارش موردی (Case report)

- در تهیه مقالات مقالات گزارش موردی می‌بایست موازین اخلاقی رعایت شود و اسرار بیمار محرمانه بماند، همچنین یک فرم رضایتنامه از بیمار تهیه گردد و ضمیمه مقاله شود.

فرآیند قوانین انتشار نشریات

